

ข้อกำหนดในการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดแนวทางการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ดังนี้

๑. ให้มหาวิทยาลัยและทุกส่วนงานวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง โดยแบ่งเป็น

๑.๑ ปัจจัยเสี่ยงที่เกิดในงานประจำให้นำมาจัดทำกระบวนการควบคุมภายใน

๑.๒ ปัจจัยเสี่ยงจากภายนอกที่มีผลกระทบต่อส่วนงานหรือมหาวิทยาลัยในภาพรวมให้นำมาพิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

๒. จำแนกประเภทความเสี่ยง ดังนี้

๒.๑ ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน (Strategic Risk) เป็นความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการบรรลุวิสัยทัศน์ เป้าหมายทางยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน

๒.๒ ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน/ปฏิบัติการ (Operational Risk) เป็นความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อการทำงานตามภารกิจงานประจำของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานทำให้เกิดความผิดพลาด บกพร่อง ติดขัด หยุดชะงัก ล่าช้า สูญเสีย/เสียหาย หรือไม่สามารถดำเนินการต่อได้ เป็นความเสี่ยงที่เกิดเนื่องจากระบบงาน กระบวนการปฏิบัติงาน เครื่องมือ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมที่ใช้ในการทำงาน

๒.๓ ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk) เป็นความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อการเงิน และฐานะทางการเงินของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน โดยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การบริหาร งบประมาณ การเงิน การบัญชีที่มีความผิดพลาด คลาดเคลื่อน ขาดประสิทธิภาพ และไม่ทันต่อสถานการณ์ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากการประมาณการงบประมาณใช้จ่ายไม่เพียงพอหรือไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ

๒.๔ ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Risk) เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศ รวมถึงมาตรฐานการดำเนินงาน จรรยาบรรณ ความคาดหวังของสังคมและสาธารณชน และประเด็นธรรมาภิบาลต่าง ๆ เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการทำนิติกรรมสัญญา

๒.๕ ความเสี่ยงด้านชื่อเสียง (Reputation Risk) เป็นความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อชื่อเสียง บันทวนต่อชื่อเสียง และภาพลักษณ์ที่ดีของมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน ส่งผลกระทบต่อความรู้สึก ความเข้าใจ และมุมมองที่มีต่อมหาวิทยาลัยหรือส่วนงาน

๒.๖ ความเสี่ยงด้านความปลอดภัยจากอันตรายและจากภัยพิบัติ (Hazard and Disaster Risk) เป็นความเสี่ยงที่หากเกิดขึ้นแล้วจะส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในสุขภาพร่างกาย ชีวิตทรัพย์สิน เป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุหรือเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุ หรือเหตุการณ์ฉุกเฉินเกิดขึ้นโดยฉับพลัน หรือภัยพิบัติต่าง ๆ

๒.๗ ความเสี่ยงด้านอื่น ๆ

๓. การประเมินโอกาสและผลกระทบของปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ว่าแต่ละปัจจัยเสี่ยงนั้น มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และหากเกิดขึ้นแล้ว จะส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยหรือส่วนงานรุนแรงเพียงใด และนำมาประเมินระดับความเสี่ยงว่าจะจัดการความเสี่ยงอย่างไร โดยประเมินจากระดับคะแนน ดังนี้

ตารางที่ ๑ ระดับโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์

ระดับคะแนน	โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย	ความถี่ที่จะเกิดขึ้นของความเสียหาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นทุกครั้งที่มีการดำเนินกิจกรรม/ เกิดขึ้น < ๑ เดือนต่อครั้ง
๔	สูง	มีโอกาสเกิดค่อนข้างสูงหรือบ่อยครั้งที่มีการดำเนินกิจกรรม/ เกิดขึ้น ≥ ๑ ถึง < ๖ เดือนต่อครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดบางครั้งที่มีการดำเนินกิจกรรม/ เกิดขึ้น ≥ ๖ เดือน ถึง < ๑ ปี ต่อครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดแต่นานๆ ครั้งที่มีการดำเนินกิจกรรม/ เกิดขึ้น ≥ ๑ ถึง < ๓ ปี ต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมากที่มีการดำเนินกิจกรรม/ เกิดขึ้น ≥ ๓ ปี ต่อครั้ง

ตารางที่ ๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบด้านงบประมาณ

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	ความเสียหายต่องบประมาณหรือสูญเสียเงิน (ร้อยละของงบประมาณต่อปี)
๕	สูงมาก	≥ ๑๐
๔	สูง	≥ ๖ ถึง < ๑๐
๓	ปานกลาง	≥ ๔ ถึง < ๖
๒	น้อย	≥ ๒ ถึง < ๔
๑	น้อยมาก	< ๒

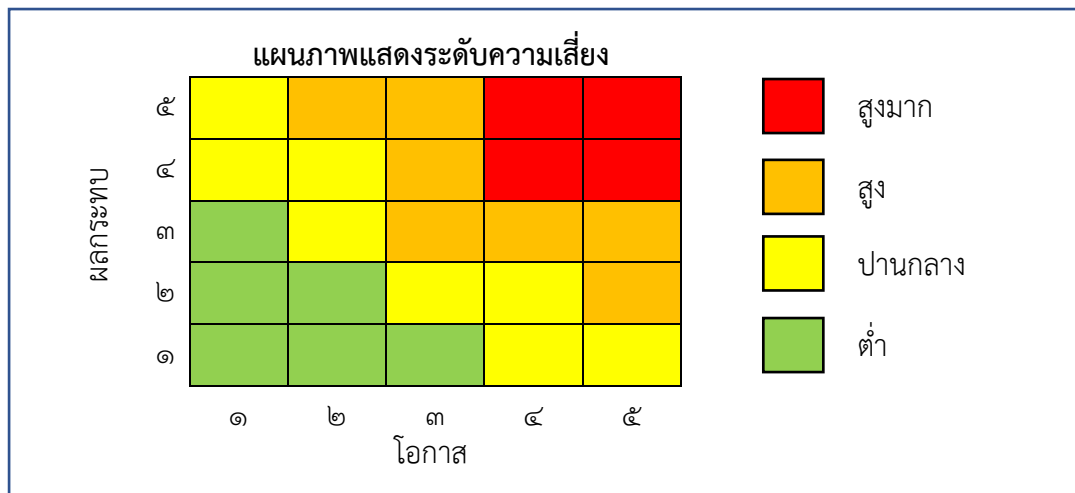
ตารางที่ ๓ ระดับความรุนแรงของผลกระทบด้านภาพลักษณ์

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	มีข่าวผ่านสื่อต่างๆ ในเชิงลบ (วัน)
๕	สูงมาก	> ๓
๔	สูง	๓
๓	ปานกลาง	๒
๒	น้อย	๑
๑	น้อยมาก	ไม่มีข่าวผ่านสื่อ

ตารางที่ ๔ ระดับความรุนแรงของผลกระทบด้านการดำเนินงาน

ระดับคะแนน	ผลกระทบ	การดำเนินงานหยุดชะงัก (วัน)
๕	สูงมาก	> ๓
๔	สูง	๓
๓	ปานกลาง	๒
๒	น้อย	๑
๑	น้อยมาก	ไม่กระทบการดำเนินงาน

๔. คำนวณระดับความเสี่ยง ซึ่งได้จากระดับโอกาส คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบนำมาวิเคราะห์ความเสี่ยงโดยอยู่ในระดับสูงมาก สูง ปานกลาง หรือต่ำ

๕. พิจารณากำหนดกลยุทธ์ในการจัดการความเสี่ยง ๔ ประเภท ดังนี้

๕.๑ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง เช่น หยุดดำเนินกิจกรรม การเปลี่ยนวัตถุประสงค์ หรือเปลี่ยนแปลงกิจกรรมที่เป็นความเสี่ยง การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน การลดขนาดของงานหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการลงหรือเลือกกิจกรรมที่สามารถยอมรับได้มากกว่า เป็นต้น

๕.๒ การยอมรับความเสี่ยง เป็นการไม่ต้องมีการดำเนินการเพิ่มเติมหรือลดโอกาส หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ กรณีนี้ใช้กับความเสี่ยงที่มีน้อย ความน่าจะเป็นจะเกิดน้อยหรือว่ามีต้นทุนในการบริหารความเสี่ยงสูง

๕.๓ การลดความเสี่ยง เป็นการลดโอกาสความน่าจะเป็นจะเกิดหรือลดความเสียหาย โดยการจัดระบบการควบคุม เพื่อป้องกันการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการรวมกับกำหนดแผนสำรองในเหตุฉุกเฉิน

๕.๔ การโอนความเสี่ยง เป็นการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้หน่วยงานอื่นช่วยแบ่งความรับผิดชอบไป เช่น การทำประกันภัย หรือการจ้างบุคคลภายนอกดำเนินการแทน (Outsource)

๖. จัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยการคัดเลือกปัจจัยเสี่ยงที่มีระดับสูงมากหรือสูง และต้องการลดความเสี่ยงมากกำหนดมาตรการในการลดความเสี่ยง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และงบประมาณ

๗. ติดตามความก้าวหน้าและรายงานผลการดำเนินงานมาตรการตามแผนบริหารความเสี่ยง

๘. สรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง และทบทวนเกี่ยวกับปัจจัยเสี่ยงที่เกิดขึ้นว่ายังมีความเสี่ยงเหลืออยู่หรือไม่ เพื่อประกอบการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในปีถัดไป